

Obsah

Úvod

001	Definice morální teologie	15
002	Metoda morální teologie	15
003	Specifika tomistické morálky	15
004	Křesťanská morálka	16

MORÁLNÍ TEOLOGIE VŠEOBECNÁ

I. Cíl člověka

005	Poslední cíl	18
006	Lidská zkušenost s voláním po štěstí	18
007	Štěstím člověka je Bůh	19

II. O lidských úkonech

008	Pojem lidského úkonu	21
A. Elementy lidského úkonu		
009	Vůle	21
010	Voluntarium (dobrovolné)	21
011	Involuntarium (nedobrovolné)	22
012	Příčiny dobrovolnosti	23
013	Formy dobrovolnosti	23
014	Svoboda volby	24
015	Lidská svoboda	24
016	Patologické překážky svobody	24
017	Psychologická struktura lidského úkonu	26
B. Morálnost lidského úkonu		
018	Podstata morálnosti	27
019	Synderesis a praktický rozum	27
020	Co činí svobodný úkon mravným	27
021	Poznání mravnosti	28
022	Svědění (de conscientia)	28
023	Situační etika	29
024	Různé druhy svědomí	30
025	Morální systémy	31
026	Principium duplícis effectus (de effectibus)	32
027	Zdroje dobra a zla	33
028	Morálka úmyslu a morálka provedení	34
029	Spolupráce (de cooperatione)	35

030	Zásluha	38
C. Vášně		
031	Pojem vášně	39
032	Dělení vášní	41

III. Habity – ctnosti

A. Všeobecně o habitech		
033	Pojem habitu	42
034	Úloha habitu	42
035	Rozdělení habitů	43
036	Růst habitů	43
037	Morálnost habitů	43
B. Ctnosti		
038	Mravní ctnosti	43
039	Kardinální ctnosti – rozumnost, spravedlnost, umírněnost, statečnost (virtutes cardinales – prudentia, iustitia, continentia, fortitudo)	44
040	Vlité ctnosti (virtutes infusae)	44
041	Dary Ducha svatého	45
042	Evangelijní blahoslavenství a plody Ducha svatého	45

IV. Zákon

043	Úloha zákona	45
044	Zákon v Písmě svatém	46
045	Definice zákona	47
046	Prostředky jednání zákona	48
047	Věčný zákon	48
048	Přirozený zákon	49
049	Lidské zákony	49
050	Pozitivní božský zákon	50

V. Hříchy

051	O hříchu	50
052	Rozdělení hříchů	51
053	Teologické rozdělení hříchů	51
054	Podmínky smrtelného hříchu	52
055	Všední hřích	52
056	Mravní nedokonalost	53
057	Vnitřní hříchy	53
058	Rozlišení hříchů	54
059	Sídlo hříchu	54
060	Prvotní hřích	55
061	Dědičný hřích	55

MORÁLNÍ TEOLOGIE SPECIÁLNÍ

Teologické ctnosti

I. Víra

062	Souhrnně o víře	57
A. Víra – obrácení a ospravedlnění		
063	Proces obrácení a ospravedlnění	57
064	Co předchází víru	57
065	Víra a kontemplace	58
B. Víra – souhrn zjevených pravd		
066	Objekty víry	59
067	Nutnost víry	59
068	Náboženská svoboda	60
069	Souhlas víry	61
C. Defekty víry		
070	Hříchy proti víře	61
071	Nebezpečí pro víru	62
072	Protikatolické spolky	63

II. Naděje

A. Naděje jako ctnost		
073	Psychologická stránka naděje	64
074	Naděje v bibli	64
075	Teologický vývoj pojmu naděje	65
076	Teologie naděje	66
077	Vztah naděje a lásky	67
078	Jistota naděje	68
079	Nutnost naděje	68
B. Defekty naděje		
080	Hříchy proti naději	68
C. Dar spojený s nadějí		
081	Dar bázně	69

III. Láska

A. Láska (caritas) jako ctnost		
082	Láska Boží k lidem ve SZ	69
083	Láska v NZ u synoptiků	70
084	Agapé u sv. Pavla	70
085	Agapé u sv. Jana	70

086	Láska u Otců	71
087	Teologie lásky	72
088	Přátelství s Božími dětmi	73
089	Materiálním objektem lásky je Bůh	73
090	Láska je nejdokonalejší ctnost (excellentissima virtus)	74
091	Nutnost lásky	74
092	Vznik, růst a zmizení lásky	75
093	Řád lásky	75
094	Láska k nepřítelům	76
095	Vnější činnost lásky	77
096	Bratrské napomenutí (correptio fraterna)	77
097	Almužna	78
B. Hříchy proti lásce		
098	Hříchy proti lásce vůči Bohu	78
099	Hříchy proti lásce k bližnímu	79
C. Plody a dary spojené s láskou		
100	Plody lásky	80
101	Dar moudrosti	80

Mravní ctnosti

102	Pojem mravních ctností (virtutes morales)	81
-----	---	----

I. Rozumnost

103	Rozumnost v Písmu svatém	81
104	Filosofická rozumnost	81
105	Potřeba rozumnosti	82
106	Teologická rozumnost	82
107	Činnost rozumnosti	83
108	Neřesti protilehlé rozumnosti	83

II. Spravedlnost

A. Právo, spravedlnost a nespravedlnost

109	Pojem iustitia (spravedlnost)	84
110	Právo (ius)	84
111	Rozdělení práva	85
112	Redukce práva	85
113	Ctnost spravedlnosti	85
114	Neřest nespravedlnosti	86
115	Rozdělení spravedlnosti	86
116	Podmět habitů spravedlnosti a nespravedlnosti	87
117	Části spravedlnosti	88

B. Soudní a vládní moc

118	Soud, úkon spravedlnosti	88
119	Opovázlivý soud je vinou proti spravedlnosti	89
120	Zákonnost soudu	89
121	Funkce při soudu	90
122	Vládnoucí činitelé a společné dobro	91
123	Povinnosti poddaných	91

C. Sociální otázka, sociální poselství církve

C1: Úvod

124	Ekonomie podílení	91
-----	-------------------------	----

C2: Papežské dokumenty

125	Rerum novarum (15.5.1891)	92
126	Quadragesimo anno (15.5.1931)	94
127	Poselství Pia XII.	97
128	Encyklika Mater et magistra Jana XIII. (15.5.1961)	101

C3: Morálka hmotných statků

129	Panství a majetek	103
130	Rozdělení panství	103
131	Nabytí panství	104

132	Ztráta panství	105
133	Majetek manželů a členů rodiny	105
134	Duchovní statky – autorská či umělecká práva	106
135	Nepřímé panství	106
136	De contractibus (smlouvy)	107
137	De contractibus in genere (všobecně o smlouvách)	107
138	De contractibus in specie (jednotlivé druhy smluv)	109
139	Promissio (slib)	110
140	Donatio (darování)	110
141	Commodatum (propůjčení)	110
142	Mutuum (půjčka)	110
143	Depositum (úschova)	111
144	Mandatum (pověření)	111
145	Emptio – venditio (koupě – prodej)	111
146	Locatio – conductio (pronajmutí – nájem)	112
147	Fenus (úrok)	113
148	Census et cambium (důchod a směna)	113
149	Pracovní smlouvy	114
150	Societas (společnost)	114
151	Assecuratio (pojištění)	114
152	Contractus aleatorius (loterie, hra)	115
153	Burza	115
154	Successio hereditaria (dědictví)	116
D. Majetková nespravedlnost a její náhrada		
155	Hříchy proti spravedlnosti	117
156	Furtum (krádež)	117
157	Nespravedlivé poškození	118
158	Restituce	118
159	Náhrada nespravedlivého poškození	118
160	Restituce za nespravedlivé vlastnění	119
161	Náhrada za nespravedlivou spolupráci	120
162	Řád mezi různými spolupachateli	121
163	Různé druhy restituce	121
164	Okolnosti restituce	122
165	Compensatio occulta (tajně odškodnění)	122
166	Spravedlnost v sociálním řádu	123
E. Život a jeho ochrana		
167	Úcta k životu	123
168	Vlastní život	124
169	Sebeobrana	125
170	Vražda (homicidium)	125
171	Feticidium a abortus	126
172	Některé zvláštní případy	126

173	Trest smrti	127
174	Integrita života	128
175	Aplikace zásady integrity života	128
176	Sterilizace	128
177	Péče o zdraví	130
178	Válka	131
179	Spravedlnost v řádu výchovném	133
180	Mimořádná výchova	134
181	Povinnosti dětí	135
F. Společenské ctnosti		
182	Pojem společenských ctností	136
183	Pravdivost a tajemství	136
184	Pravdomluvnost	137
185	Zachováání tajemství	138
186	Čest a dobré jméno bližního	139
187	Vnější projevy úcty vůči bližnímu	140
188	Dobré jméno bližního	140
189	Zvláštní případy	141
190	Naslouchání	141
191	Restituce pomluvy a nactiutrhaní	142
192	Sociální svědectví	142
G. Vztah vůči Bohu		
G1: Ctnost nábožnosti a její úkony		
193	Pojem ctnosti nábožnosti	143
194	Devotio (zbožnost)	143
195	Adoratio (klanění)	143
196	Sacrificium (oběť)	144
197	Posvátno	144
198	Povinnost svěcení svátečního dne	145
199	Účast na mši svaté	145
200	Sváteční klid	147
201	Latria, dulia, hyperdulia	149
202	Modlitba	149
203	Votum (slib)	150
204	Závaznost slibu	151
205	Zánik závaznosti slibu	152
206	Iuramentum (přísaha)	154
207	Počestnost přísahy	154
208	Iuramentum promissorium (přísaha na potvrzení úmyslu)	155
209	Adiuratio (zapřísahání)	156
G2: Hříchy proti nábožnosti		
210	Bezbožnost	156

211	Superstitio (pověřivost)	156
212	Převrácení úcty	156
213	Modloslužba	157
214	Věštění (divinatio)	157
215	Pověrečné praktiky (vana observantia)	158
216	Spiritismus	158
217	Hříchy bezbožnosti v užším slova smyslu	159
218	Pokoušení Boha	159
219	Rouhání (blasfemia)	159
220	Svatokrádež (sacrilegium)	159
221	Svatokupectví (simonia)	160

III. Statečnost

222	Křesťanství a statečnost	161
223	Rozumové pojetí statečnosti	161
224	Biblické pojetí statečnosti	163
225	Syntéza řeckého a křesťanského pojetí statečnosti	164
226	Vlitá velkodušnost	166
227	Dar síly	166
228	Božská ctnost naděje a velkodušnost	166

IV. Umírněnost

A. Pojetí umírněnosti

229	Pojem umírněnosti (temperantia)	167
230	Objektivní měřítka	168
231	Okraj „tělesného“	170
232	Součásti umírněnosti	170

B. Čistota

233	Pojem čistoty	171
-----	-------------------------	-----

B1: Křesťanský pohled na pohlavnost

234	Pohlavnost člověka	171
235	Muž a žena jako obraz Boží	172
236	Smysl pohlavní lásky	173
237	Sex, eros, agapé	174
238	Pohlavní pud a sexuální instinkt	176
239	Pohlavní úkon a pohlavní podněty	176
240	Rozkoš duchovní, smyslová a smyslná	177
241	Pohlavní rozkoš	178
242	Tři druhy přátelství	178
243	Křesťanská čistota	179
244	Dokonalá čistota a panenství	180
245	Pohlavní výchova	180

B2: Poruchy pohlavnosti	
246	Patologické a psychopatologické poruchy (podle Hynieho) 181
247	Anatomické poruchy 181
248	Psychopatologické poruchy 182
249	Sexuální anomálie a mravní život 184
B3: Hříchy proti čistotě	
250	Hříchy smilstva (luxuria) 185
251	Dělení hříchů smilstva 185
252	Fornicatio simplex (prosté smilstvo – mezi svobodnými) 186
253	Masturbace 187
254	Pastorační poznámky k masturbaci 188
255	Sodomie 190
256	Bestialita 190
257	Smilstvo nedokonané – vnější hříchy 190
258	Vnitřní hříchy smilstva 191
259	Nepřímé smilstvo 191
260	Aplikace principů ohledně nepřímého smilstva 192
B4: Morálka manželských vztahů	
261	Manželská čistota 193
262	Pastorace snoubenců 194
263	Manželská čistota a cudnost 195
264	Počestnost manželského styku 195
265	Podmínky počestnosti 195
266	Umělé oplodnění 196
267	Manželská povinnost 197
268	Jiné manželské úkony 198
269	Copula reservata 198
270	Manželská onanie 199
271	Morální úsudek o antikoncepci 199
272	Řešení extrémních případů antikoncepce 200
273	Úloha zpovědníka 201
274	Jiné hříchy proti manželské čistotě 202
275	Periodická abstinence 202
C. Zdrženlivost	
276	Ctnost zdrženlivosti 203
277	Hřích nestřídmosti 203
278	Střízlivost 204
279	Zákony postu a zdrženlivosti 204
280	Ctnosti přidružené k umírněnosti (působnostní součásti) 204
281	Dar bázně a umírněnost 205

Dodatek: Charismata

A. Všeobecně o charismatech	
Ch01	Pojem charismatu 206
Ch02	Původ a vývoj nauky o charismatech 206
Ch03	Různé řády charisimat 206
Ch04	Charismata a řád společenství 208
Ch05	Syntéza nauky o charismatech 208
Ch06	Mravní cena charisimat 209
Ch07	Charismata a hierarchie 210
Ch08	Charisma a svatost 210
Ch09	Život kontemplativní a život činný 211
Ch10	Nauka sv. Tomáše 211
Ch11	Základní rovina křesťanského života 212
Ch12	Kontemplace 213
B. Charisma a forma života	
Ch13	Služby, stavy, řády 214
Ch14	Rozmanitost charisimat a jednota církve 215
Ch15	Stav dokonalosti 215
Ch16	Pastyřská služba 215
C. Zasvěcený život	
Ch17	Řeholní stav 216
Ch18	Historické podoby řeholního života 216
Ch19	Řeholní závazek 218
Ch20	Hříchy řeholníka 218
Ch21	Pořadí řeholí 219
Ch22	Vstup do řehole 219
D. Křesťanská dokonalost	
Ch23	Křesťanská dokonalost 219
Ch24	Dokonalost lásky 220
Ch25	Příkázání a rady 220
Ch26	Křesťanská svatost 221
Vysvětlivky a zkratky 222	
Slovníček frekventovaných výrazů 223	